

POSTMODERNI KOMMUNISMIN JÄLKEEN

LASIKUITUISET ATLANTIT KANNATTELEVAT PANKIN JULKIKUVAA ODESSASSA.
VALOKUVA: KIMMO SARJE, 2012.

Odessassa voi kulkea kilometreittäin kauniita, hiljaisia katuja, joita reunustavat paksumuurisiet, matalahkot, maalauksellisesti rapistuneet asuintalot. Jalkakäytävillä kasvavien vanhojen plataanien vahvat oksistot kruunaavat katutilan holvimaisella lehvistöllään. Klassista, yksinkertaista, ikuista.

Lähempänä keskustaa katumaasturit röyhkeine keuloineen tunkeutuvat puiden lomaan jalkakäytävälle.

Keskustassa on myös näyttämisen ja kerskaamisen Odessa. Se kuuluu kaupungin henkeen aina Potemkinin portaiden ajoista. On erityisrakennuksia, joiden dekoraatioissa ja tyyllilainoissa ei ole säästelyä.

Odessan oma art nouveau -arkkitehti Lev Vlodek, ”maksimalisti”, on koristanut kaupunkia teatralisilla rakennuksilla. Hänen suunnittelemansa suuri hotelli vuodelta 1904 purettiin ja pystytettiin uudestaan teräsbetonisena kopiona. Sanotaan, että Odessan sorakivi, josta monet rakennukset on tehty, on liian haurasta kestääkseen.

Myös uusvanhaa *art nouveauta* näkee. Ympyränmuotoista puistoravintolaa somistavat katon reunalla istuvat vedenneitoveistokset ja simpukanmuotoiset suuret ikkunat.

Postkommunistinen Odessa on viehtynyt kulisseihin, ja Las Vegas kajastaa syltystehtaana. Ironisesta leikistä onkin tullut fyysistä kaupunkitilaa. Ei väliä jos on halpaa, kunhan on näyttävää.

Muutamien uusien liikerakennusten pääsisäänkäyntiä koristavat korkeat ehkä lasikuituiset atlantit tai karyatidit, jotka peilautuvat lasiseen fasadiin. Myös uuden stadionin arkkitehtuuri leikkii julkisivuissaan violettiin ja pinkkiin sävytetyn klassismin ja peililasin rinnastuksilla. Toisaalla taas sarjakuvahahmot ja klassinen arkkitehtuuri rinnastuvat.

Uudet asuinkeuhkokeskukset ovat kuin scifi-jugendia pyöreine torneineen ja kaarevine parvekkeineen. Pohjakerroksen marketin suuaukoksi on laskeutunut avaruusalus.

Odessa on mukavuudenhaluinen ja pompöösi, nousukasmainen ja ajaton. Oh!

— KIMMO SARJE